

Chrastavské listy

ZPRAVODAJ MĚSTSKÉHO ÚŘADU V CHRATAVĚ

Ročník 8

4 / 1998

7,-Kč

Jak bude vypadat kašna na náměstí?

● V investičním plánu na rok 1998 byl mimo jiné schválen i restaurátorský zásah na barokní kašně na náměstí 1. máje. Zároveň s restaurátorským zásahem bude dotvořen i střed kašny, technické řešení a nasvícení. Proto Městský úřad v Chrastavě zadal kanceláři Patrný & Jakl v Liberci úkol na technické a architektonické řešení vzhledu kašny. Výběr návrhů zatím není ukončen, přesto dáváme k posouzení některé z návrhů i chrastavské veřejnosti. inv

Chcete stavět rodinný dům v Chrastavě?

Město Chrastava nabízí k prodeji pozemky pro výstavbu rodinných domů:

- v Chrastavě od 45 do 130,-Kč /m²,
- ve Vítkově od 35 do 45 Kč/m²,
- v Andělské Hoře za 55 - 65 Kč/m².

Výměry jednotlivých parcel od 500 do 3500 m², v centrální části města i v okrajových lokalitách. Různá míra investiční připravenosti.

Katalog pozemků uložen na Městském úřadě v Chrastavě u paní Mlynářové nebo paní Kredbové, tel.: 048 / 514 32 16. Tamtéž se dozvíte podmínky prodeje pozemků a další informace.

- PM -

Chrastavské slavnosti '98

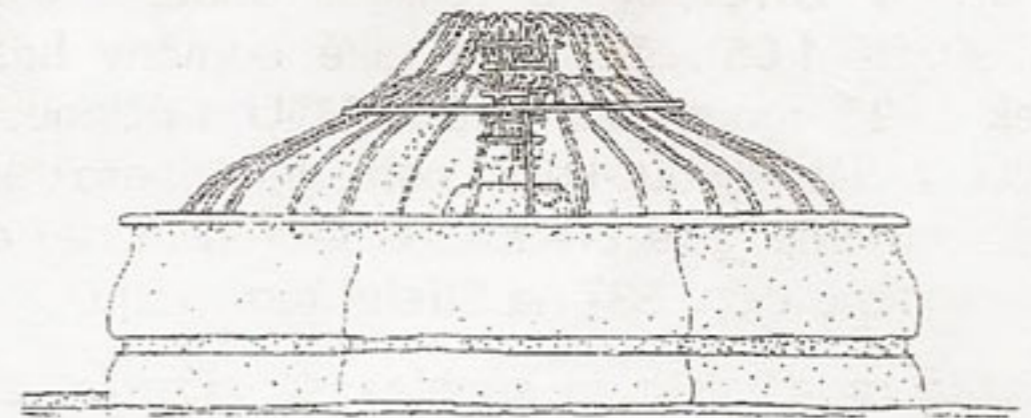
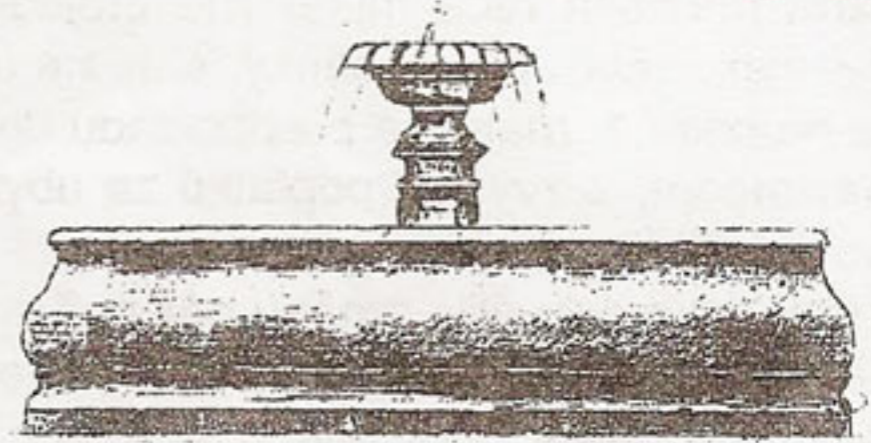
aneb tradice zapustila kořeny

Ve dnech 26. - 28.6. tohoto roku se bude konat v našem městě již 3. ročník Chrastavských slavností. Věříme, že i letos proběhnou tak dobře a bez závad, jako ty loňské.

A co pro vás chystáme?

Opět bude probíhat staročeský jarmark a bohatý kulturní program pro dospělé i děti, budou otevřena všechna místní muzea. U příležitosti 130. výročí založení hasičského sboru v Chrastavě pro vás společně připravujeme ukázky z jejich práce, ze kterých poznáte nejen jak je namáhavá a záslužná, ale při kterých se také dobře pobavíte.

Chrastava má také bohatý sportovní život - a proto i tuto oblast vám chceme letos přiblížit a ukázat vám nejen druhy sportu, které máme zde přímo v Chrastavě, ale i ty, které znáte třeba jen z televize.

Jistě si každý soudný člověk dovede představit, že takováto velká akce také něco stojí. Hlavní finanční zátěž nese město Chrastava a dále nám sponzorsky přispívají téměř všechny podniky, organizace a soukromí podnikatelé. Zkrátka všichni ti, kterým na našem městě záleží a mají ho rádi. Je to ukázka, že se ještě stále umíme dát dohromady a alespoň jednou za rok se sejit, pobavit se se svými známými a přáteli.

Pokračování na str. 2

Co najdete na stránkách aprílových Chrastavských listů?

Informace z Chrastavské radnice
Parkový orientační běh i v Chrastavě
Informace z chrastavské politické scény
Sportovní zpravodajství
Černí baroni?? (dokončení z č. 3/98)
Pozvání na Zámeček
Byl jsem mezi Indiány - pokračování
Program M-klubu

Příloha: Jubilejní 50. číslo
Bulletinu Společnosti přátel historie města Chrastavy

A tak se i vy staňte sponzory! Letos budeme na Chrastavských slavnostech prodávat vstupenky. Jedna vstupenka, která bude obsahovat i program na celé tři dny, bude stát 10,-Kč. Také bude na celé tři dny platit, a to do všech míst a na všechny akce v rámci Chrastavských slavností '98.

A pozor! Tyto vstupenky budou slosovateľné a losovat o ceny budeme v sobotu 27. června a v neděli 28. června. Kde a v kolik hodin se dozvíte právě ze zakoupeného programu.

Děti předškolního věku a držitelé průkazu ZTP a ZTP/P mají vstup zdarma. Celý organizační tým doufá, že jsme všichni rozumní lidé, kteří situaci chápou, a rádi obnosem 10,- Kč přispějeme.

Další informace o přípravě a konání Chrastavských slavností '98 budou v květnovém vydání Chrastavských listů.

Organizační tým

... a ještě jedna poznámka: Kdo se skrývá pod pojmem organizační tým?

Jsou to: Zita Václavíková, Ivana Loučková, Oldřich Němec, Ing. Jaroslav Vávra, PhDr. František Vydra, Martin Janoušek, Radek Tichý, Aleš Trpišovský, Miroslav Pivoňka, Luboš Fryk.

ZPRÁVY Z RADNICE

Jednání městské rady dne 16. 3. 1998

Městská rada se v měsíci březnu sešla dvakrát, 16. a 30. března 1998. Vzhledem k redakční uzávěrce přinášíme informace z jednání dne 16. března, a informace ze zasedání MR 30. března přineseme v příštím čísle.

16. března městská rada mimo jiné projednala a schválila nákup 20 městských vlajek, návrh Union banky, a.s., na ukončení nájemního vztahu v čp. 40 na náměstí 1. máje, za předpokladu dohody o podmínkách nájmu s novým nájemcem, a zvýšení poplatků za ubytování v azylovém domě s účinností od 1.4.1998.

Městská rada také schválila změnu nájemní smlouvy nebytového prostoru na náměstí 1. máje 1 (ve dvoře MĚÚ) s panem Křivánkem - Strojsevis, schválila vyhlášku města Chrastavy č. 4/1998 o koeficientu růstu nájemného z bytů v závislosti na velikosti obce, s platností od 1.7.1998 do 30.6.1999 (K 1,06). Schválila také odměny hasičům SDH Chrastava, dodatek č. 2 Organizačního řádu MĚÚ s účinností ode dne schválení, a schválila zadání dvou kusů pohlednic (perokresba) dle předloženého návrhu. Schválila také předběžně pronájem některých pozemků a nebytového prostoru v čp. 537 na Střeleckém vrchu.

Městská rada vyslovila souhlas se zřízením zvláštního užívání místní komunikace k vyhrazení trvalého parkovacího místa ve smyslu vyhlášky č. 5/97 o místních poplatcích panu Petru Vaverovi. Zamítla žádost pana Vojtěcha Kanáloše o pronájem ppč. 1467 a ppč. 1163/2 v k.ú. Horní Chrastava, a zamítla žádost paní Růženy Musilové o pronájem části ppč. 770 v k.ú. Dolní Vítkov.

Městská rada posoudila předložené návrhy na úpravu kašny na náměstí 1. máje a s přihlédnutím ke stanovisku Památkového ústavu a Okresního úřadu - referátu kultury stanovila podmínky pro zpracování projektové dokumentace.

Městská rada vzala na vědomí informaci ředitele VÚDM Chrastava Mgr. Peldy o situaci v ústavu a o jeho krocích realizovaných k vyloučení mimořádných událostí, a vzala na vědomí zprávu vrchního inspektora OO Policie ČR kpt. Pokorného o bezpečnostní situaci ve městě.

Městská rada také stanovila termín konání Chrastavských slavností '98 na 26. - 28. červen 1998 a změnila tím své usnesení, které stanovilo termín slavností na 21. červen 1998.

MR nedoporučila po zvážení možností města spoluorganizaci akce "Týden pro duševní zdraví" v září 1998.

Městská rada jmenovala na základě vyhlášeného výběrového řízení komisi pro výběr vedoucího Technicko-správního odboru MĚÚ. Projednala také žádosti o pronájem nebytového prostoru v čp. 250 na náměstí 1. máje, vyloučila z dalšího projednávání žádosti nesplňující podmínky pronájmu nebo jiné požadavky, a odložila konečné rozhodnutí do příštího jednání městské rady.

NOVÁ VYHLÁŠKA

● Nová vyhláška byla schválena dne 11. 3.1998 pod číslem 4 /1998.

Městská rada Chrastava podle § 45 písm. 1) zákona č. 367/1990, ve znění zákona č. 302/1992 Sb., a podle § 4 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 265/1991 Sb., ve znění zákona č. 135/1994 Sb. stanoví:

Koeficient růstu nájemného z bytů v závislosti na velikosti obce - Kv podle § 5 a odst. 6 vyhlášky Ministerstva financí č. 176/1993 Sb., o nájemném z bytu a úhradě za plnění poskytovaná s užíváním bytu, ve znění vyhlášky č. 30/1995 Sb., činí pro období od 1.7.1998 do 30.6.1999

1,06

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1.7.1998.

Hasiči informují...

♦ Dne 23.3.1998 se uskutečnilo v lázních nedaleko Osečné mezinárodní setkání mezi Svazem hasičů ČMS a PO Saska ke smlouvě o spolupráci. V čele naší delegace byl nejvyšší představitel hasičů v naší republice - Ing. Rudolf Maňoušek, starosta sboru hasičů Čech, Moravy a Slezska. Obě delegace poctily naše město a Muzeum hasičské techniky svojí návštěvou.

Z naší strany se setkání zúčastnili pánové Dymeš a Pivoňka.

Pan starosta Maňoušek nám do naší kroniky napsal:

Blahopřeji místním hasičům k tak důstojnému stánku a blahořečím za odvedenou obětavou práci. Tato slova z úst nejvyššího představitele, jehož jistě překvapující a nenadálá návštěva se nebude hned tak opakovat, jsou krásným

oceněním práce hasičů a zároveň našeho města.

Také zástupci německé delegace se v zápise vyslovili k naší práci v superlativech a přislíbili další spolupráci.

Jsme šťastni, že se o nás a o našem městě ví i na tak vysokých místech v hlavním městě a že my - hasiči - děláme svému městu důstojnou reklamu.

za SDH Chrastava
V. Dymeš a M. Pivoňka

PARKOVÝ ORIENTAČNÍ BĚH CHRASTAVOU

Motto: "Ať nám přeje počasí, ať se pěkně vyčasí, ať je radost z běhání, sniž nám hrůzu nahání..."

(autor - závodník z klubu Kunratická, Liberec)

Orientační běh nebude nikdy u nás tak populární jako jiné sporty, protože většina závodu se odehrává bez diváků v lese. Aby si i nezasvěcení dokázali lépe představit průběh "orientáku", pořádá se v celém světě nový druh OB - parkový orientační běh, kdy závodník absolvuje trať ve městě a v blízkém okolí., takže obyvatelé mohou sledovat atmosféru dané soutěže.

Ani my z Chrastavy jsme nechtěli zůstat za světovým děním a rozhodli jsme se zorganizovat Parkový orientační běh Chrastavou, který proběhl 15. března 1998. Celkově se ho zúčastnilo 169 závodníků, z toho 33 příchozích. Délky tratí se pohybovaly mezi třemi a šesti kilometry. Běželo se na speciální mapě našeho města (1 : 10 000), kterou zpracoval náš Orientační klub Chrastava. Účastníkům ze severočeské oblasti, ale i z Prahy, Luhačovic, Žitavy, Görlitz se závod líbil. Každý závodník obdržel kromě mapy i pamětní medaili pro tento závod. K hladkému průběhu přispěly kromě členů pořádajícího OK Chrastava pomocí a sponzorskými dary i mnohé firmy a instituce, za což jim patří vřelý dík:

Městský úřad Chrastava, Městská policie Chrastava, Diskontní prodejna SEPP, knihkupectví Marta, BEKON Hrádek nad Nisou, Drogerie WINNER Chrastava, obě základní školy, Řeznictví a uzenářství pana M. Ondřicha, firma TEMPO paní Noskové, školní jídelna Chrastava, potraviny RENNY II: - Střelecký vrch, LIplet Liberec a Katastrální úřad v Liberci.

Mezi účastníky byli i dva čeští reprezentanti - nositelé zlatých a stříbrných medailí z Mistrovství světa juniorů - M. Horáček (OK Chrastava) a L. Přinda (VSK Liberec). Výsledky jednotlivých kategorií:

H 14: 1. Jančáry (Frýdlant), 2. Holas (Turnov), 3. Štěpán (Frýdlant)

H 18: 1. Švihovský (Nový Bor), 2. Knespl (Mladá Boleslav), 3. Kučera (Litvínov)

H 21: 1. Horáček (Chrastava), 2. Hanslian (Luhačovice), 3. Přinda (Liberec)

H 35: 1. Škoda (Liberec), 2. Kraška (Nový Bor), 3. Holas (Turnov)

D 14: 1. Mahdalová (Luhačovice), 2. Neradová (Litvínov), 3. Ledecká (Svor)

D 18: 1. Krašková (Nový Bor), 2. Albrechtová (Mladá Boleslav), 3. Jedličková (Litvínov)

D 21: 1. Slováková (Luhačovice), Švihovská (Nový Bor), 3. Lepšíková (Nový Bor)

D 35: 1. Hauerlandová (Luhačovice), 2. Ender (Žitava), 3. Křtěnská (Nový Bor)

SPOLEČENSKÁ KROUŽKA

✿ V měsíci dubnu 1998 se dožijí významných životních jubileí ✿

70 let	Květoslav Karásek	Liberecká 609	15.4.1928
	Marta Havlová	Andělská Hora 108	29.4.1928
75 let	Věra Kačenová	Náměstí 1. máje 347	3.4.1923
	Jarmila Jiroutková	Vítkovská 289	15.4.1923
	Antonie Brodská	Družstevní 116	25.4.1923
	Josef Šrámek	Frýdlantská 80	26.4.1923
	Vlasta Hrudková	Na Hůrce 582	27.4.1923
80 let	Vincenc Bednář	Barandov 160	13.4.1918
81 let	Marie Pavlíčková	Andělohorská 357	10.4.1917
82 let	Jiřina Hloušková	Richtrův vrch 122	22.4.1916
	Marie Nováková	Dolní Vítkov 61	29.4.1916
83 let	Jiřina Svobodová	Frýdlantská 131	14.4.1915
88 let	Marie Šafránková	Střelecký vrch 611	17.4.1910
89 let	Václav Šafránek	Střelecký vrch 611	28.4.1909
91 let	Marie Fijalková	Střelecký vrch 699	20.4.1907

Oslavencům přejeme pevné zdraví a hodně životního optimismu do dalších let života.

Uzávěrka rubriky: 26.3.1998

1. května 1998 oslaví

Josef a Magdalena RAJNOHOVI 50. výročí sňatku.

Hodně štěstí, zdraví a spokojenosti v dalším životě přejí
synové Tibor a Josef a vnučata Verunka, Lucka, Vilda, Pepa a Tomášek.

VÝTVARNÁ SOUTĚŽ

k Chrastavským slavnostem '98

Organizační tým Chrastavských slavností '98 vyhláší výtvarnou soutěž u příležitosti konání Chrastavských slavností '98

MLADÝ ARCHITEKT

Nelíbí se vám dům, nějaký prostor či celá část našeho města? Máte nápad pro vylepšení vzhledu, dostavění nebo předělání nějaké budovy či prostoru?

Vezměte papír - malujte, modelujte!

O pomoc požádejte své rodiče a učitele - jistě se rádi připojí!

Tato soutěž je určena především pro žáky základních škol, odborných učilišť a středních škol, ale samozřejmě se mohou zapojit všichni bez věkového rozdílu.

Své práce odevzdávejte do 15. června 1998 na sekretariát městského úřadu.

Vyhodnocení proběhne v sobotu 27. června na náměstí při Chrastavských slavnostech '98.

(ZV)

MĚSTO CHRASTAVA
PŘIJME

STRÁŽNÍKA MĚSTSKÉ POLICIE

POŽADOVANÉ PŘEDPOKLADY

věk nad 21 let
státní občanství ČR
bezúhonnost
tělesná a duševní způsobilost
SŠ s maturitou, popř. vyučen
kladný vztah k této činnosti - práce s lidmi

INFORMACE

zájemci nechť se přihlásí
co nejdříve u velitele MěP pana L. Fryka
tel./záznamník: 514 35 33
nebo na MěÚ - pan Němec - tel.: 514 32 16

PODĚKOVÁNÍ OBĚTAVÝM STUDENTŮM

Touto cestou bych chtěla poděkovat studentům SPŠ J.Bičovi a J.Šipulovi za pomoc a velice pěkný přístup k naší škole. Oba studenti obětovali svůj volný čas k opravě a zprovoznění didaktických přístrojů GAMA, které nám darovala ZŠ Školní v Chrastavě. Vytvořili tak možnost pro naše školní i předškolní děti, aby se mohly s těmito jednoduchými počítačovými přístroji seznámit a naučily se je používat.

Didaktiky děti využívají jak k počítačovým hrám, tak k opakování jednoduchého učiva zábavnou formou. Zároveň bych chtěla oslovit již odrostlé majitele těchto přístrojů, kteří vlastní originální nahrávky a mohli by je půjčit, věnovat či vyměnit za čisté kazety naší škole.

M.Pilařová - ředitelka ZŠ a MŠ ve Vítkově

Ještě jedno poděkování

Tentokrát formou předtančení taneční skupiny POMÁDA na únorové schůzi turistů.

Chtěli jsme potěšit jejich srdíčko a udělat jim radost za dobrovolnou a dlouholetou práci - zejména s přípravou Chrastavských šlápot. Bramboráčky, gulášek, diplomy atd. a jeden bezva den s procházkou po okolí Chrastavy - co práce se za tím vším skrývá pod vedením pana Horáčka. Našim turistům, převážně partě starších přátel, přijde parta mláďat zatančit vždy ráda! Vaše Pomáda.

L.Z.

Chrastavská politická scéna informuje

Jdeme dál

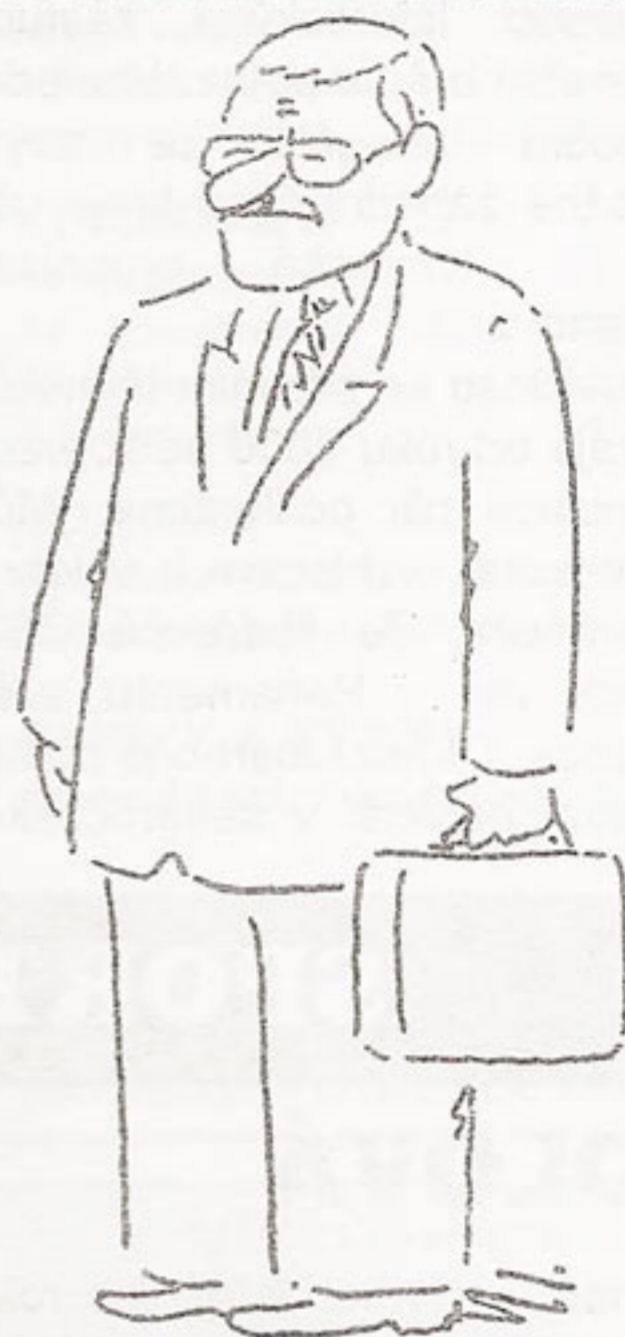
Místní sdružení ODS v Chrastavě má v současné době 13 členů. Ze strany na přelomu roku vystoupili tři členové, jeden nový naše sdružení posílil. Na libereckém okrese má Občanská demokratická strana o dva členy více, než tomu bylo loni, a to i přes citlivý úbytek v souvislosti s vnitropolitickými a vnitrostranickými událostmi.

ODS opustila vládu ČR, ztratila výrazně na preferencích. Důvodem jsou zejména vlastní chyby. "Finanční aféra" postihla naši stranu jako nejsilnější politický subjekt nejdříve ze všech. Ve svém důsledku to znamená, že ODS také nejdříve přistoupila v našem státě k tolik potřebné nápravě politické kultury.

Kultura politického vystupování se mění, program ODS však zůstává. Věřím, že ODS bude schopna i v současné obtížné situaci udržet stabilní situaci na pravé straně politického spektra a nabídnout v nadcházejících volbách přijatelnou alternativu těm, kteří preferují svobodu a odpovědnost jednotlivce, efektivitu veřejných výdajů, únosnou míru solidarity a rozvoj aktivit na bázi soukromého vlastnictví.

Pokud máte zájem podpořit tyto ideály, přijďte nám pomoci.

Petr Medřický - předseda MS ODS

MS ČSSD Chrastava informuje...

OKRESNÍ KONFERENCE

V neděli 15. února se v Liberci konala okresní konference ČSSD, která byla současně nominační konferencí do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR pro případ konání předčasných parlamentních voleb v červnu tohoto roku.

Na této konferenci byl zvolen nový okresní výkonný výbor, v jehož čele jako předseda stanul pan Mgr. Jaroslav Mráz (mnozí ho znají z jeho působení ve funkci přednosta Okresního úřadu v Liberci). Dále bylo zvoleno i nové složení okresní kontrolní komise. Předsedou této komise byl opětovně zvolen pan Petr Děkan z Chrastavy.

Velké klání nastalo před sestavením kandidátky do Parlamentu ČR. Je všeobecně známo, že okresní organizace není spokojena s prací současné poslankyně J.Zachardové. Ta nakonec od svého úmyslu znovu kandidovat odstoupila, z kandidatury odstoupil i její bývalý asistent a dnes již také bývalý předseda MěVV v Liberci Ing. Cihlár.

K naší velké spokojenosti je třeba konstatovat, že při nominaci se za okresní organizaci ČSSD umístil na prvním místě pan Oldřich Němec z Chrastavy, na druhém místě Ing. Marie Pavlová z Liberce a na třetím pan Jiří Dunajčík z Frýdlantu. Výsledky primárních voleb na jednotlivých okresech byly podkladem pro sestavení krajské kandidátky ČSSD. Blahopřejeme a děkujeme všem těm našim členům, kteří se podíleli na zdárném průběhu konference.

MO ČSSD Chrastava

Miloš Zeman v severočeském kraji

● Ve středu 26. února navštívil severočeskou metropoli - Ústí nad Labem - předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a předseda ČSSD Miloš Zeman.

Bohatý jednodenní program se vyznačoval nejenom návštěvou Okresního úřadu a Magistrátu města, ale i jeden a půl hodinovým mítinkem s občany, kterého se ve velkém sále Domu kultury zúčastnilo přes tisíc občanů. Miloš Zeman v doprovodu poslance Václava Grulichy a funkcionářů místního OVV živě odpovídal na množství dotazů z pléna. Poté následovala tisková konference, setkání s předsedy, s podnikatelskou veřejností a večerní setkání bylo věnováno severočeským funkcionářům ČSSD. Zde se v družné debatě vedení ČSSD zajímalo o dění na severu Čech. Hovořilo se i o výsledcích liberecké okresní konference, předvolební kampani, o situaci v Lidovém domě, o rozdělení severočeského kraje na dva regiony od roku 2000, o sporu Zeman - Wagner a o mnohém dalším. Na mnohdy choulostivé otázky odpovídal předseda s bravurností jemu vlastní.

Odpoledního programu se zúčastnili mj. také naši liberečtí, chrastavští a hrádečtí členové a další činitelé z Jablonecka a Českolipska, tedy budoucího Libereckého kraje.

(Ně)

Regionální konference v duchu červnových voleb

V neděli 15. března rozhodli delegáti krajské nominační konference ČSSD v Ústí nad Labem o konečném pořadí na severočeské kandidátce do Poslanecké sněmovny PČR pro mimořádné červnové volby. Jako hosté byli přítomni Miloš Zeman a Stanislav Gross a severočeští poslanci a senátoři.

Regionální výkonný výbor ČSSD (RVV) předložil návrh kandidátky,

kdy liberecká organizace získala 10. místo na kandidátce. Protest, předložený delegáty přímo na konferenci libereckými zástupci, však nebyl brán v potaz. Vzhledem k počtu delegátů ze zbytku převážně západní části kraje však byla liberecká organizace přehlasována.

V souvislosti se zřízením libereckého kraje od roku 2000 se liberecká organizace cítí poškozena. Může se totiž stát, vzhledem k volebním preferencím, že liberecká ČSSD nebude mít v Parlamentu svého zástupce. Okres Liberec je počtem obyvatel největší v severočeském

kraji a členskou základnou je v pořadí čtvrtou nejsilnější organizací sociální demokracie na severu Čech.

Na konferenci vznesli liberečtí delegáti dva návrhy, jež mohly být přijatelné pro všechny okresy. Návrhy však nebyly konferencí přijaty.

Ukázalo se, že rozhodnutí zákonodárce o zřízení Libereckého kraje od 1.1.2000 bylo moudré, neboť na každém kroku se přesvědčujeme, že vážně komunikace mezi západní a východní částí kraje.

Liberečtí delegáti však neodjžděli s hořkostí v ústech. Jednota, se kterou vystoupili na této konferenci, je dobrým signálem pro práci okresní organizace do budoucna.

(hš)

● Pro případné zájemce o členství v ČSSD uvádíme tyto kontaktní telefony, kde je možné domluvit osobní schůzku:

Hana Šormová - tel.: 932 670,
Stanislav Bárta - tel.: 932 777,
Oldřich Němec (MěÚ)

- tel.: 514 32 16

SPORTOVNÍ ZPRAVODAJSTVÍ

KOLOVÁ

Během I. čtvrtletí letošního roku jsme se hráli řadu turnajů a soutěží, v nichž si naši sportovci počínali poměrně dobře a dosáhli slušných výsledků. Byla odehrána první a druhá kola jednotlivých turnajů v soutěžích, z nichž se pak postupovalo do 3. kola nebo do finále, které většinou bylo nebo bude odehráno v měsíci březnu.

1. února se naši žáci zúčastnili Českého poháru žáků v Plzni, kde obsadila dvojice Daniel Fadrhons a František Rusek pěkné 2. místo. Další naše dvojice získaly 4. a 5. místo a ti nejmladší Dalibor Hodaň a Martin Malý skončili na místě sedmém., přičemž dlužno říci, že oba podali velmi dobrý výkon a pokud vytrvají, tak z nich budou v budoucnu velmi dobří závodníci.

Ve finále Českého poháru mužů 7. března 1998 na Favoritu Brno skončila naše dvojice Filip Cesar a Tomáš Brodský na pěkném 4. místě, hned za dvojicí, která hraje 1. ligu, Kratochvílem a Bergrem.

14. března proběhla kvalifikace mistrovství České republiky na Pankráci v Praze. Pavel Matuškovič s Romanem Havlem skončili na 2. místě a postoupili do předkola mistrovství ČR do Brna, které se bude hrát 28. března. Druhá dvojice Křivka - Bouda skončila na 4. místě.

21. března se v chrastavské hale odehrálo 3. kolo Českého poháru hráčů do 23 let. Kombinovaná dvojice, náš Michal Jelínek a liberecký Jan Benda, kterou jsme mohli vidět v šotu regionální televize GENUS TV v pondělním podvečeru, skončila na 5. místě. V této soutěži se budou hrát ještě dva turnaje a vítěz postupuje na mistrovství Evropy, které se letos uskuteční v Belgii.

A co nás čeká v dalších měsících? Během příštích několika dní se sejdeme s vedoucími oddílů ze SRN a budeme sjednávat termíny letošní soutěže Euroliga a soutěže Sasko - Čechy. Dále máme již několik pozvánek na turnaje do SRN, kterých se chceme v každém případě zúčastnit. Do konce června nás čeká ještě hodně závodů, proto doufejme, že dosáhneme dobrých výsledků.

Ladislav Celler

O tyto krásné poháry se soutěžilo v turnaji o Velkou cenu Chrastavy v zápase ve volném stylu dívek a žen v chrastavské hale 14.3.1998.

BIATLON '98

výsledky a poznatky závodu

● V sobotu 21. března 1998 uspořádala ZO AVZO TSC Chrastava pro žáky místních škol další ročník závodu Biatlon. Účastníci byli rozděleni podle věku do tří kategorií. Nejmladší v kategorii 9 a 10 let po absolvování běhu na 500 m házeli míčkem na cíl, starší v kategorii 11 a 12 let po 600 m běhu a nejstarší v kategorii 13 - 15 let po 1.000 metrech běhu předváděli své umění ve střelbě ze vzduchovky. Za neúspěšný hod či střelbu pak absolvovali do 3 "trestných" koleček.

Závodu se zúčastnilo 75 dětí, z toho 51 ze ZŠ na náměstí 1. máje, 16 ze ZŠ ve Školní ulici, 6 ze Zvláštní školy v Revoluční ulici a 2 ze ZŠ v Liberci, což je méně, než slibovaly předběžné přihlášky. Obavy rodičů z nepříznivého počasí se však nevyplnily, v průběhu závodu vydržely relativně dobré podmínky. Účastníci závodu po proběhnutí cílem u objektu ZO v Pobřežní 44 obdrželi v kuchyňce občerstvení, měli možnost odpočinku ve vyhřátých místnostech a po vyhodnocení výsledků počítačem bylo zde provedeno i vyhlášení vítězů, kdy 3 nejlepší v kategoriích dostali diplomy a věcné ceny.

Dívky 9,10 let (15 účastnic)

1. Kučerová Veronika (nám.1.máje)
2. Kolářová Markéta (Školní ul.)
3. Bruknerová Lenka (nám. 1.máje)

Dívky 11 a 12 let (14 účastnic)

1. Endrychová Romana (Školní ul.)
2. Nováková Romana (nám. 1.máje)
3. Cellerová Petra (Školní ul.)

Dívky 13-15 let (8 závodnic)

1. Badiová Erika (Školní ul.)
2. Studená Václava (nám. 1.máje)
3. Gomoláková Štěp. (nám. 1.máje)

Chlapci 9,10 let (9 účastníků)

1. Kučera Vítek (nám.1.máje)
2. Barůšek Radek (nám. 1.máje)
3. Hradil František (Školní ulice)

Chlapci 11,12 let (21 účastníků)

1. Háek Zdeněk (nám. 1.máje)
2. Perný Martin (nám. 1.máje)
3. Schráníl Karel (nám. 1.máje)

Chlapci 13-15 let (8 účastníků)

1. Šipula Robert (nám. 1.máje)
2. Vokál Karel (ZŠ Liberec)
3. Bajza Daniel (nám. 1.máje)

Naprostá většina účastníků vložila do závodu všechny své síly, ne všem však nasazené tempo vydrželo a výsledky hodů míčkem a střelby ze vzduchovky potvrdily, že v těchto disciplínách jsou značné "rezervy". K účinné nápravě chybí větší zájem dětí i rodičů a výdrž dětí v zájmové činnosti v rámci místních možností, což potvrzují i naše zkušenosti z práce s dětmi ve Sportovním střeleckém klubu, Klubu lodních modelářů i Klubu leteckých modelářů.

ZO AVZO-TSC děkuje všem účastníkům, pořadatelům i těm, kteří na školách účast zajišťovali za jejich podíl na přípravě, průběhu i vyhodnocení závodu.

Za výbor ZO - M.Khaml

CENÍK SLUŽEB MĚÚ

TRŽNICE

stánek malý	100,-Kč/den
stánek velký	160,-Kč/den
1/2 stánku velkého	80,-Kč/den
vlastní stánek	10,-Kč/m2/den

KOPÍROVÁNÍ

A4 - jednostranná	1,50 Kč
A4 - oboustranná	2,00 Kč
A3 - jednostranná	2,00 Kč
A3 - oboustranná	3,00 Kč

ROZHLAS

opakované hlášení ve stejný den pro komerční účely v délce do 2 minut
60,-Kč

SNÍMKY A VÝPISY

strana A4 snímku z katastrální mapy
20,-Kč
strana A4 výpisu z evidence nemovitostí
20,-Kč

(Tyto snímky a výpisy slouží pouze jako orientační podklad pro žadatele)

Město Chrastava

PRONAJME NEBYTOVÝ PROSTOR

o celkové výměře 100 m²

v přízemí M-klubu,
Střelecký vrch 537, k.ú.
Chrastava I.

Volný ihned nebo dle dohody.

Navrhovaná cena: 250,-Kč/m²

I ZDE MOHLA BÝT
VAŠE

REKLAMA

INFORMACE tel.:
514 32 16, 932 778

ČERNÍ BARONI ??

Dokončení z č. 3/98

Koncem roku a v dalším roce 1953 se projevil určitý tendence, že původně represivní charakter těchto jednotek byl postupně nahrazován ekonomickým hlediskem - vojáci s černými výložkami se stali v prvé řadě pracovní silou, bez níž by nebylo možné plnit úkoly ve vojenském stavebnictví a hornictví. Druhou tendencí, která převážila koncem roku 1952, bylo prudké zvyšování počtu

technických praporů, jež byly z hlediska vojenské správy i národního hospodářství výhodnější a použitelnější - v nich totiž nesloužili "politicky nespolehliví".

K 31.12.1952 měly vojenské pracovní jednotky celkem přes 30 tisíc mužů, organizovaných do 20 PTP a šesti TP. Byl to po pěchotě jeden z nejpočetnějších druhů vojska. V této době došlo k určitému uvolnění vojenských pracovních jednotek

včetně PTP. Řada velitelů pochopila, že je lepší vojáky nezatěžovat zbytečnostími a šikanou, ale nechat je po zaměstnání vydechnout. Když jednotka neplnila plánované úkoly, cítili to sami ve výplatní pásce i nepřízní nadřízených. Uvolnění se projevilo i v počtu opuštěných a dovolených. Přesto i nadále se vyskytovali vojáci, kteří za celou dobu své vojenské služby dovolenou nedostali.

Aby se zdůraznila stranická i svazácká práce u vojenských pracovních jednotek, hlásilo se nahoru to, co nadřazení chtěli slyšet. Kulturní a zájmové kroužky, v nichž vojáci pracovali, většinou pro různé výhody, nebo proto, že mohli alespoň trochu zajímavě trávit volný čas, byly vydávány za důkaz "růstu uvědomění". Řada akcí, do nichž byli vojáci nakomandováni, se stala dokladem "mohutného rozvoje masové politické a kulturně výchovné činnosti".

Rok 1953 předznamenal soumrak pětápáků. Úmrtí J.V. Stalina a K. Gottwalda přineslo určité uvolnění v mezinárodních vztazích i ve vývoji zemí sovětského bloku. Existence pětápáků byla kritizována ze zahraničí, prezidentské kanceláři i dalším orgánům docházel velký počet stížností rodinných příslušníků na zařazení synů, manželů a otců do těchto jednotek.

K 1. červnu 1953 byla v Československu provedena měnová reforma a zrušen tzv. vázaný trh. Opatření se setkalo s rozdílným ohlasem; nejvíce se vyhroutil situace v Plzni, kde došlo ke stávkám a demonstracím. V době neklidu na Ostravsku byli pětápáci zavřeni pod zesílenou stráž ve svých táborech a do práce nastoupili až po té, co se situace uklidnila. Měnová reforma a zejména zrušení lístkového systému měly negativní dopad i na příslušníky PTP: jednak jim byly znehodnoceny úspory na vkladních knížkách, jednak přišli o některé výhody, například o přídatkové potravinové lístky (v dolech).

K 1. listopadu 1953 došlo k první reorganizaci vojenských pracovních jednotek, kterou předcházela prověrka všech příslušníků PTP s klasifikací E. I vedení KSČ přiznalo, že systém PTP je nesprávný a neudržitelný. Bylo přijato toto usnesení:

- zrušit s okamžitou platností označení "E",
- upustit od dalších povolání osob politicky závadných na výjimečná cvičení,
- propustit z výjimečného cvičení všechny osoby politicky závadné,
- délku služby vojáků základní služby kádrově závadných řešit nadále vždy shodně s ostatními vojáky 2. ročníku základní vojenské služby pracovních jednotek,
- přeměnit pomocné technické prapory na technické prapory a učinit opatření k zintenzivnění výchovy a politické práce s vojáků kádrově závadnými.

Je třeba se zmínit o úrovni důstojníků ve voj. pracovních

jednotkách; mezi nimi byla značná část bývalých příslušníků OBZ neboli Kontrarozvědky. Jedni byli přeřazeni k PTP z trestu (za opilství, krádeže), jiní sem byli přiděleni ze "státobezpečnostních" důvodů a hlídali nejen vojáky, ale i velitele. Některé lákala vidina vyššího příjmu. Ti se pak snažili vyždímat ze svých podřízených maximum, aby pro sebe získali žádoucí odměny a prémie.

Většina velitelů však s podřízenými zacházela hrubě až nelidsky. Patřili k nim někteří důstojníci s prvorepublikovou a protektorátní minulostí, kteří se snažili své "provinění" vykoupit věrnou službou novému režimu. Jiní byli přijati do armády po roce 1945 a zejména po únoru 1948, jejichž kvalifikací byl především správný původ a nekompromisní linie KSČ. Vojáci byli těmito lidem vydáni do jisté míry na milost a nemilost. Velitelství se snažilo dohodnout s vojenskými i civilními podniky ve prospěch vojáků - požadavky na ubytování, zajištění teplé stravy, dodržování 48 hodinové pracovní doby apod. Snaha u podniků však byla tyto podmínky obcházet a práce vojáků maximálně využít.

Velitelé v řadě případů požadovali od vojáků dary na příklad ve prospěch korejského lidu, nepřímo žádali rodiče vojáků, aby zaslali peníze na zakoupení pokrokové knihy; nic z toho však vojáci neobdrželi.

Snaha plnit normy za každou cenu, častá přesčasová práce i fyzické vyčerpání měly za následek řadu lehkých i těžkých úrazů, vč. smrtelných. Mnozí pětápáci si odnesli z vojny trvalé zdravotní následky, o jejichž odškodnění si mohli požádat až po roce 1989, tj. téměř po 40 letech. Vážné problémy byly se zajišťováním zdravotní péče. Předepsaný hlavní lékař se všeobecně nekonal, a tak nezbylo než na tuto funkci ustanovit lékaře z řad PTP; ten ovšem měl těžkou pozici, neboť v každé úlevě pro vojáky se hledalo něco bezmála sabotérského a protistátního.

V květnu 1954 přestaly PTP, zřízené na podzim 1950 jako represivní a kárné jednotky existovat. Poslední

vojáci však odešli do zálohy až v červenci 1954. Museli se do 48 hodin hlásit na okresním velitelství a odbor pracovních sil jim byl povinen opatřit vhodnou práci a měl sledovat jejich pracovní morálku.

Po rozpuštění PTP se vytvořil nový druh vojska - vojenské technické jednotky. Jejich příslušníci byli nikoli k plnění obrany vlasti - i když procházeli základním výcvikem, včetně výcviku ve zbraní - ale k zajišťování národohospodářských úkolů všeho druhu.

Vznik a existence pomocných technických praporů a později i vojenských pracovních jednotek byl jedním z typických projevů počátečního období totalitního systému. Podobné represivní a perzekuční jednotky byly na přelomu čtyřicátých a padesátých let vytvořeny v Maďarsku, Rumunsku, Bulharsku a především v Polsku, kde "politicky nespolehliví" vojáci se podíleli nejen na těžbě uhlí, pracovali ve stavebnictví, ale byli nasazeni i na těžbě uranu. Typické pro PTP i dobu jejich vzniku a existenci bylo porušení řady zákonů a dalších předpisů ať již československé či mezinárodní povahy. Zařazení do PTP a zejména povolání na mimořádné vojenské cvičení znamenalo jistou formu mimosoudního postihu, jemuž nepředcházelo jakékoli prokázání viny a odsouzení. Z tohoto pohledu lze PTP přirovnat k nechalně známým nuceným pracím, byť podmínky u PTP byly přece jen v mnoha ohledech mírnější. Přesto byli pětápáci nejvíce diskriminovanou složkou armády. Určit přesný počet vojáků, kteří prošli PTP a vojenskými pracovními jednotkami v letech 1950 až 1954 zatím není možné; odhadem půjde asi o 60 tisíc osob. "Pravých" pětápáků s klasifikací E, t. j. osob zařazených z politických důvodů, bylo kolem 25 tisíc.

Vojenské pracovní jednotky odvedly pro národní hospodářství obrovský kus práce. Jejich pomoc byla rozhodující zejména v hornictví. Zvláště na Ostravsku a Kladensku nesli hlavní tíhu stále vyšších úkolů těžby uhlí. Druhou nejvýznamnější činností bylo stavebnictví - vojáci stavěli byty, silnice a další komunikace, pomáhali v průmyslu stavebních hmot. Ani dnes se řadu dluhů, jež mají společnost i armáda ke skutečným pětápákům, nepodařilo vyrovnat. Pětápáci v jistém směru založili tradici, jíž armáda naplňovala a rozvíjela až do nedávné doby. Vznik a existence PTP jsou součástí historie československé armády.

JUDr. Otakar Letovský

**Pište nám zajímavosti
z Vašeho života,
které by mohly zaujmout
čtenáře Chrastavských listů!**

**Navštívili jste zajímavou zemi
či nádherný kout naší vlasti?
Podělte se s námi
o své zážitky!**

Vzácná kniha ze smetiště

Někdy se stávají věci téměř neuvěřitelné. 19. března se náhle ozval v muzeu telefon a starosta obce Nepolisy, o níž jsem dosud neměl ani tušení, že existuje (leží poblíž Nového Bydžova), mi sdělil, že tamější občan Josef Kletečka našel na skládce v kůži vázanou knihu, která pochází z Chrastavy! Nikdo zřejmě už nikdy nevysvětlí, jak se mohla dostat kronika chrastavské jednoty Československé obce legionářské do Nepolis...

Kronika je psána v prvních poválečných letech, poslední zápis popisuje oslavu konanou 28. října 1947.

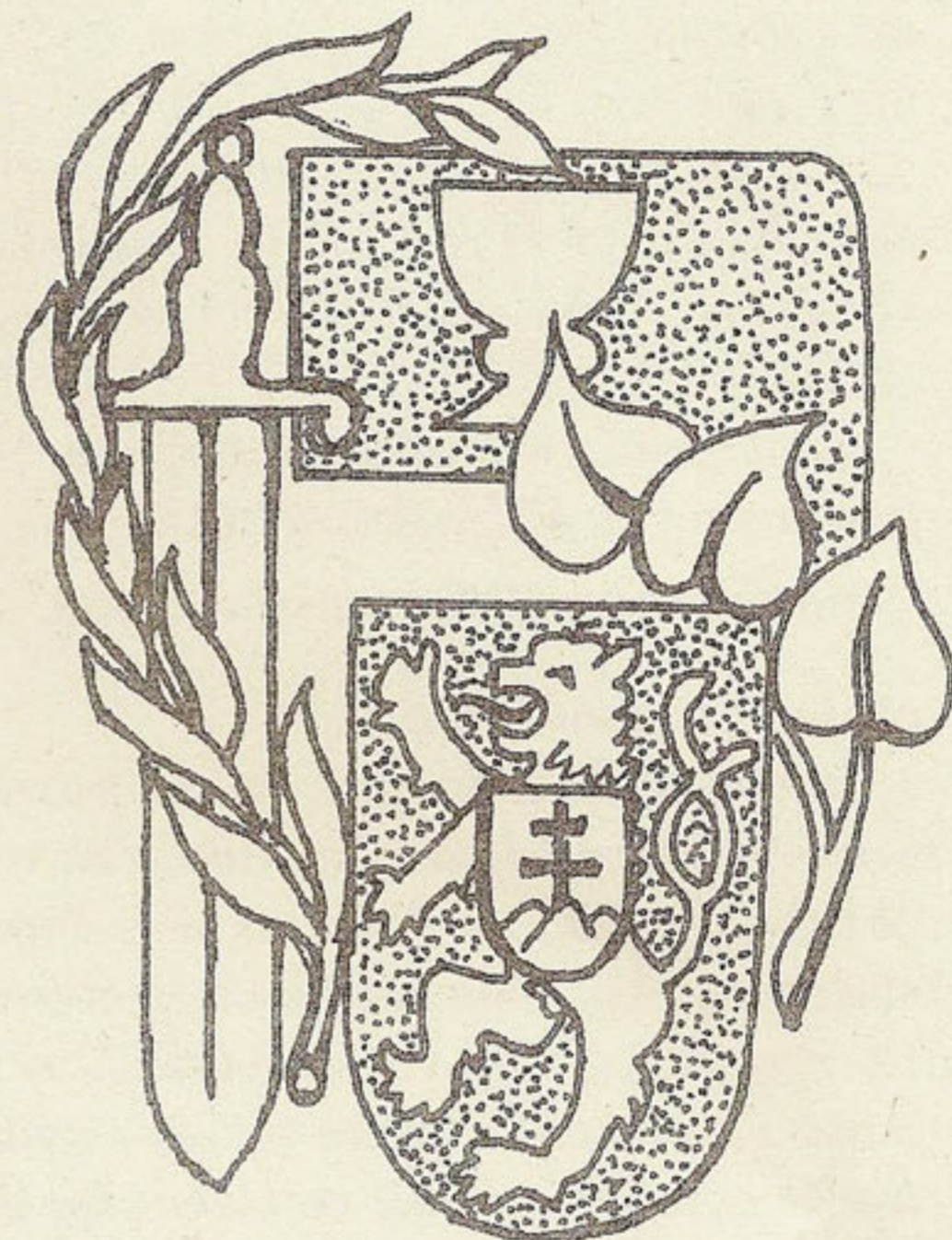
V úvodu se kronikář pouští do tisícileté historie zdejšího pohraničního kraje. Je zde mnoho nepřesností, takže v tomto směru kniha nic nového nepřináší. Mnohem zajímavější jsou záznamy z průběhu 1. světové války, detaily ze životopisu Františka Turpiše, období první republiky a především poválečná část, zachycující události po roce 1945.

Dozvíme se tu také různé zajímavosti ze života Rudolfa LOUDÁTA, který byl jednou z českých obětí nacistické okupace.

Kronikářem byl Blahomír Kunc, vrchní respicient finanční stráže, sám italský legionář.

V jednotě bylo organizováno 34 členů. Byli mezi nimi ruští legionáři (např. František Jelínek, Ant. Brož, Lad. Trojan, Josef Rýgl, Josef Bartoň, Josef Martinec, Josef Fuchs), dále italští (Josef Mácha, Adolf Mlejnek, Antonín Jelínek, Josef Jandák aj.), francouzští (František Komenda), ale i příslušník čsl. sboru v Srbsku František Dráb.

Předsedou legionářské jednoty v Chrastavě byl pan Miloš Prchlý, italský legionář, vrchní inspektor finanční stráže. Místopředsedou byl Bohuslav Hrušovský, jednatelem Karel Dufek a pokladníkem Josef Blahovec.

Ze života Františka Turpiše

Narodil se 7. ledna 1898 v Dolní Chrastavě, byl od školních let členem Dělnické tělovýchovné jednoty (DTJ). V roce 1916 nastoupil na vojnu a po nejnutnějším základním výcviku byl poslán na italskou frontu. 17. srpna 1917 přeběhl k Italům. Přihlásil se do československé legie, která se tehdy v Itálii formovala. Pak bojoval na frontě na řece Piavě. V červnu 1918 byl rakouským vojskem zajat a jako dezertér byl 19. června v obci San Stino di Livenza popraven. Očitý svědek dr. Antonín Šimek vypověděl, že Turpiš byl po zajetí hnán do vesnice Santa Dona di Piave přes městečko Ceggia až do San Stina. Byl přivázán ke koni eskorty za ruce, které měl celé zčernalé od těsného vázání. Cestou byl tloučen, aby běžel rychleji.

5. srpna 1928 se konalo v Chrastavě slavnostní odhalení Turpišovy pamětní desky. Do města se sjížděly vlakem i nákladními auty stovky Čechů z pohraničních oblastí. Na domech visely státní vlajky. Všichni směřovali k budově české školy (dnes Mateřská škola v Revoluční ulici). Za zvuků československé hymny byla deska odhalena. DTJ v Chrastavě pojmenovala svůj spolkový prapor Turpišovým jménem (je možno jej vidět v originále v městském muzeu). Během okupace byla pamětní deska samozřejmě odstraněna. Teprve v roce 1946 ji pan řídící Boh. Honsa našel zcela náhodně někde v Liberci a přivezl ji zpět do Chrastavy. Byla umístěna na čelní stěně základní školy na rohu náměstí, kde visí dodnes.

Kdo byl Rudolf Loudát ?

Rudolf Loudát se narodil 16. dubna 1898 v Chřenovicích u Ledče nad Sázavou. V květnu 1922 se oženil s Anselmou Burukovou.

V březnu 1943 byl zatčen gestapem. V té době byl zaměstnancem firmy Baťa ve Zruči nad Sázavou. Byl vězněn v Praze na Pankráci, v Terezíně, v Budyšíně a v Drážďanech.

Za ilegální protifašistickou činnost byl 26. července 1944 popraven v drážďanské věznici.

Poslední dopis R. Loudáta rodině, datovaný 26.7.1944:

Moje milá paní a děti,

buďte ještě jednou srdečně pozdraveni a musím vám bohužel říci poslední životní osud, neboť mi soud nepřeje, abych vás ještě jednou uviděl. Prosím vás proto, buďte stateční a silní. Hlavně ty, moje milovaná maminko. Prosím tě, vychovávej děti v dobré lidi. A vy, milé děti, buďte při své matce, buďte hodné, učte se pilně a nezapomeňte na svého tatínka, stydět se za svého otce nemusíte. Já umírám pro svoji dobrotu. Buďte si toho vědomi, co jsem vám již často napsal. Milá maminko, zaříd' všechno, jak sama za nejlepší uznáš. Prosím strýčka a tetu, aby ti v tvých starostech pomáhali. Pozdravuj všechny sourozence, tetu, strýčka a všechny ostatní. Ty, Vendo, buď opatrný na svoje zdraví a podporuj matku a Hanu.

Žijte blaze, buďte zdraví, moje myšlenky jsou v mých posledních hodinách u vás. Odpusťte mi ještě a vzpomínejte na mne v dobrém.

Ještě jednou vás zdravím a líbám v poslední hodině.

Tatí

Jméno: Loudát Rudolf

Číslo zajatce: 147/44

Vyšetřovací věznice v Drážďanech

Z historie rozhledny na Ještědu

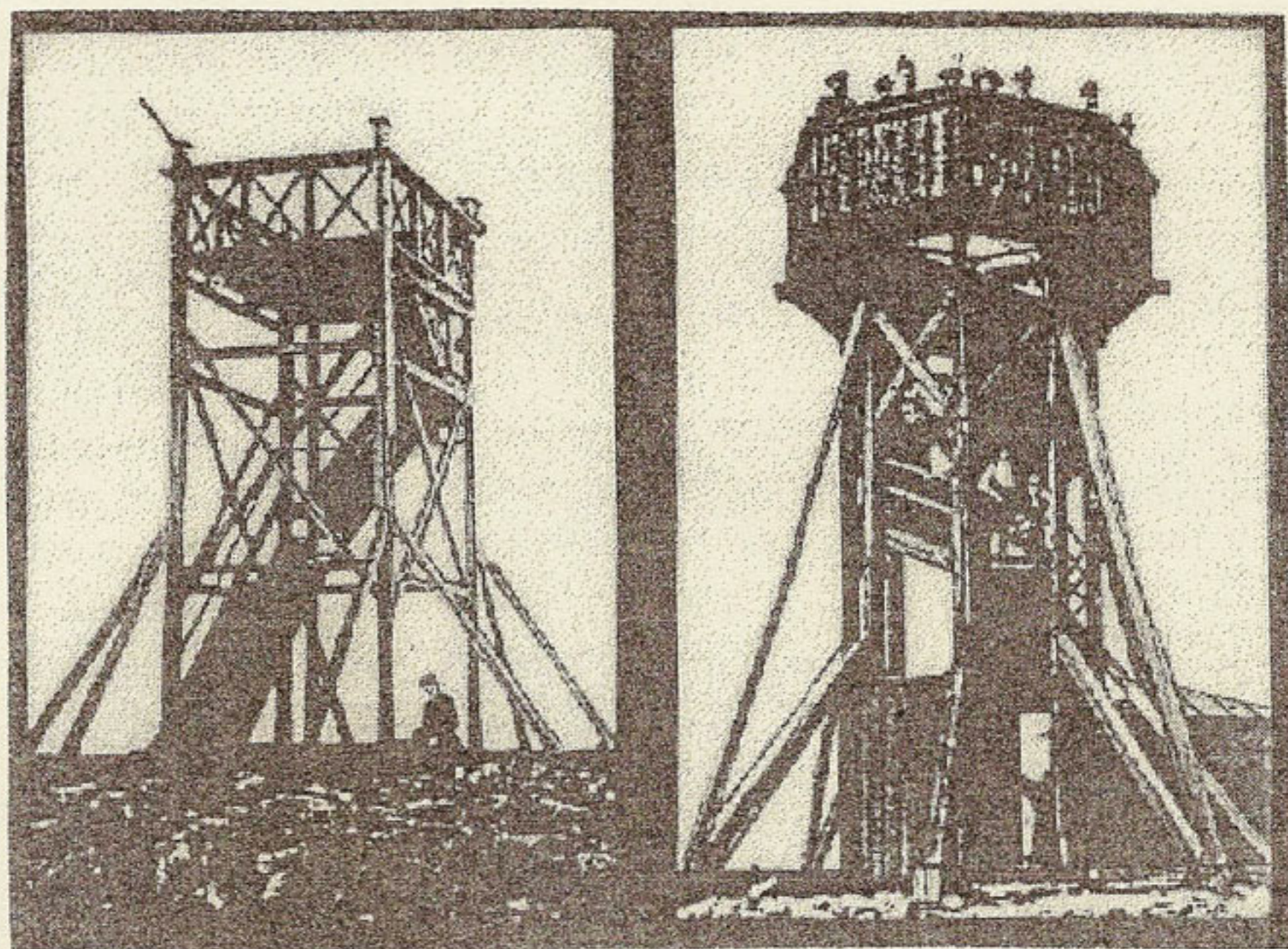
Ještěd svým významným vrcholem býval odedávna zdaleka viditelnou dominantou celého kraje.

V roce 1737 byl na vrcholu hory postaven kamenný kříž. Na vrchol se odvážili pouze jednotlivci, větší zájem o zdolání vrcholu nastal teprve ve 2. polovině 19. století. V roce 1850 tam byla postavena nevelká chata s občerstvením. V roce 1876 byla vybudována dřevěná vyhlídková věž vysoká pouhých pět metrů. Byla zbourána v roce 1889 a ještě téhož roku vznikla osmimetrová stavba s vyhlídkovou plošinou pro 20 osob.

Zájemců o horskou turistiku přibývalo, a tak byl vypracován projekt velké horské chaty, která se podobala hradu. 13. ledna 1907 byla stavba dána do provozu. Větší část budovy byla kamenná, část byla dřevěná. Byla tam velká restaurační místnost pro sto osob a krytá veranda pro dalších 50 lidí. Kromě toho tam bylo 23 pokojů pro hosty. Stavba si vyžádala náklady ve výši 161 000 K. Vyhlídková věž byla 23 metrů vysoká.

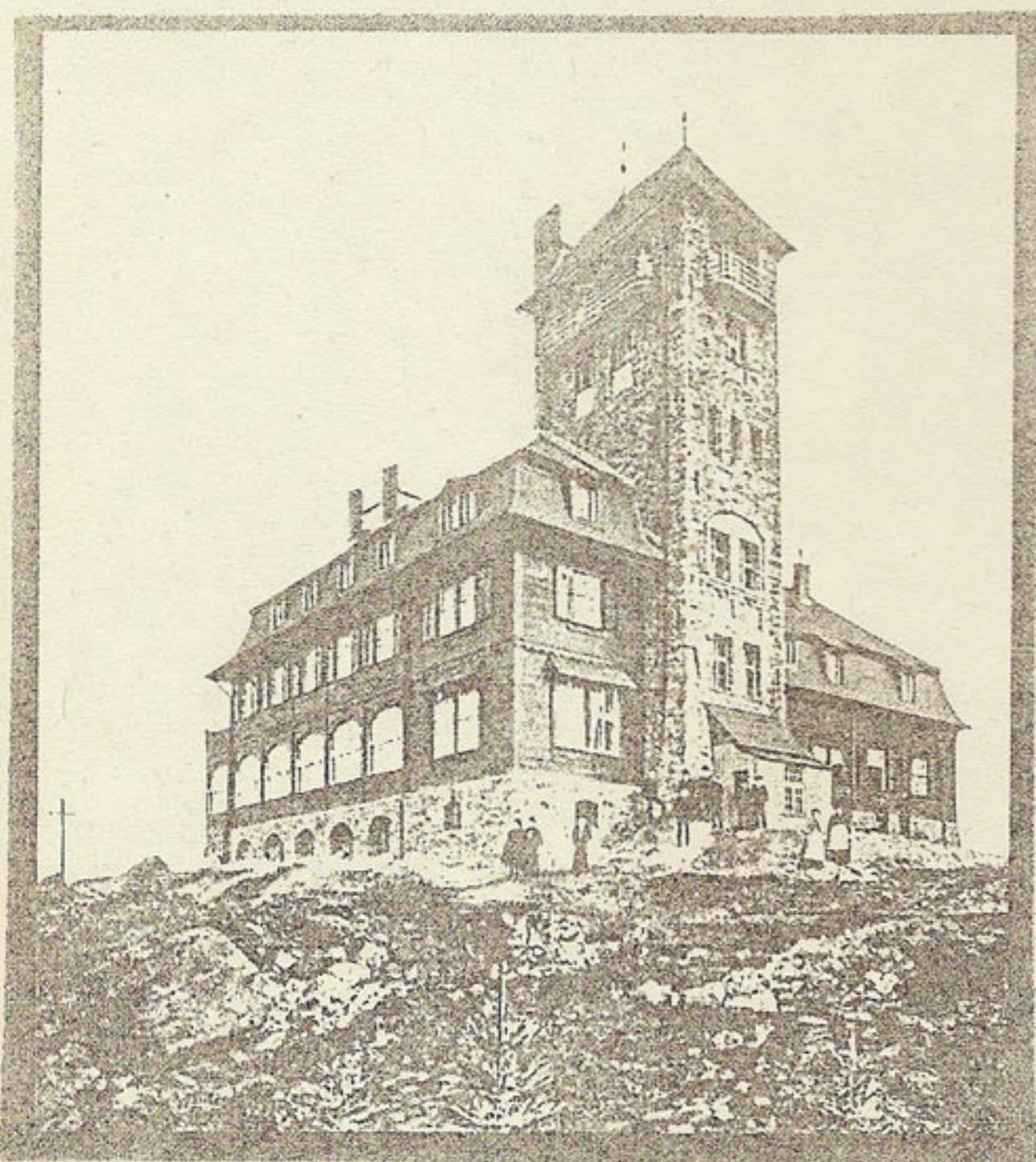
Původní rozhledny na vrcholu Ještědu

1876 - 1889

1889 - 1903

V této podobě pamatují tuto mohutnou stavbu mnozí dnešní pamětníci.

31. ledna 1963 při neopatrném rozmrazování potrubí vznikl požár. Již kolem 19. hodiny perzonál zpozoroval, že mezi prkny podlahy stoupá kouř. Protože vodovodní potrubí bylo zamrzlé, byl v celém objektu nedostatek vody na hašení. V důsledku několikedenního sněžení byl vrchol hory kvůli závějím pro požární vozidla nedostupný. Plameny upozornily obyvatele Liberce a okolí na tragédii na vrcholu Ještědu. Zachránci jeli na vrchol lanovkou.

Chata s rozhlednou na Ještědu

1907 - 1963

Počet hasicích přístrojů v objektu byl podle předpisu, avšak ani jediný nebyl použitelný, protože byly všechny prázdné a visely na svých místech pouze formálně, bez nové náplně. Správce objektu Ladislav Jonas byl za nedbalost a ohrožení života osob odsouzen na tři roky do vězení. Způsobená škoda dosáhla výše 3.000.000,-Kčs.

Byla vypsána soutěž na novou budovu na vrcholu Ještědu. Makety navržených objektů byly vystaveny veřejně v prostorách liberecké spořitelny. Ze soutěže vyšel vítězný projekt ing. arch. Karla Hubáčka, který byl realizován. Za svůj ojedinělý projekt získal mezinárodní Perrotovu cenu, kterou mu však nebylo dovoleno v zahraničí převzít.

30. července 1966 byl slavnostně položen základní kámen nové moderní stavby. 21. září 1973 byla věž ve tvaru rotačního heperboloidu slavnostně předána veřejnosti. Výška celé stavby dosahuje 94 metrů (je

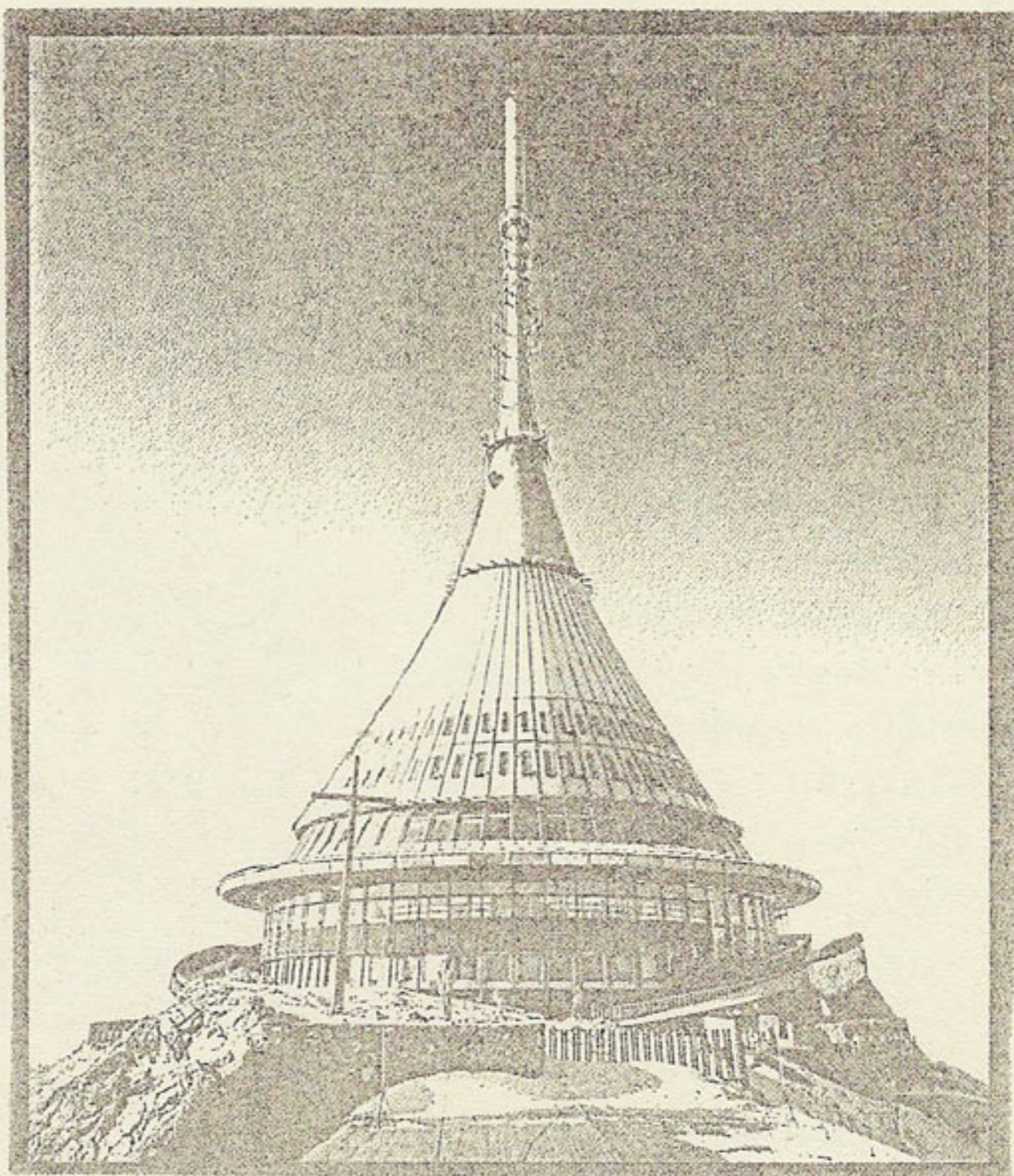
tedy o polovinu vyšší než pražská petřínská rozhledna).

Tato stavba se bezpochyby stala významnou dominantou města Liberce i nejbližšího okolí.

- ydr -

Pohledy do minulosti

Zadívejme se na tuto starou fotografii. Poznáváme na ní pana řídícího Bohumila Honšu (bylo mu tehdy málo přes 30 let), vedle něho sedí inspektor pro české menšinové školy Sylvestr Brynda. Stará školní budova v pozadí naznačuje, že snímek pochází z doby, kdy se ještě učilo v budově na Vítkovské ulici. Protože nová školní budova (dnes MŠ v Revoluční ulici) byla postavena v roce 1923, tento snímek tedy pochází z let 1920 - 1922.

Ještěd podle projektu ing. arch. K. Hubáčka
realizace stavby 1966 - 1973

BULLETIN Společnosti přátel historie města Chrastavy č. 50

Vydává: SPHMCH Chrastava

Povoleno: OÚ Liberec

Vydáno: IV./1998

Toto číslo připravil: PhDr. František Vydra

Sazba: Design studio RECo

Spojení: Městské muzeum Chrastava, Liberecká ulice - PhDr. F. Vydra, tel.: 048 / 514 31 61

M - klub Chrastava

● 3.4.1998 od 19.00 hodin

NAD PRAHOU SE HAŠLER UKLÁNÍ

účinkuje: am. divadelní soubor VOJAN
Hrádek nad Nisou

Vstupné: 25,-Kč

● 20.4.1998 od 19.00 hodin

Cestujeme po Indii

- zajímavým vyprávěním s diapositivami o putování
po této exotické zemi. Provázet vás bude Mgr.
Šťastný

Vstupné: 15,-Kč

● 22.4.1998 od 9.00 a 10.00 hodin

BAJAJA - účinkuje divadlo STUDNA, pro ZŠ

● 22.4.1998 od 19.00 hodin

ORIFLAME - posezení s kosmetikou

- další povídání o přírodní kosmetice
- ukázky ošetření pleti a líčení

Vstupné: 10,-Kč

Předprodej vstupenek:

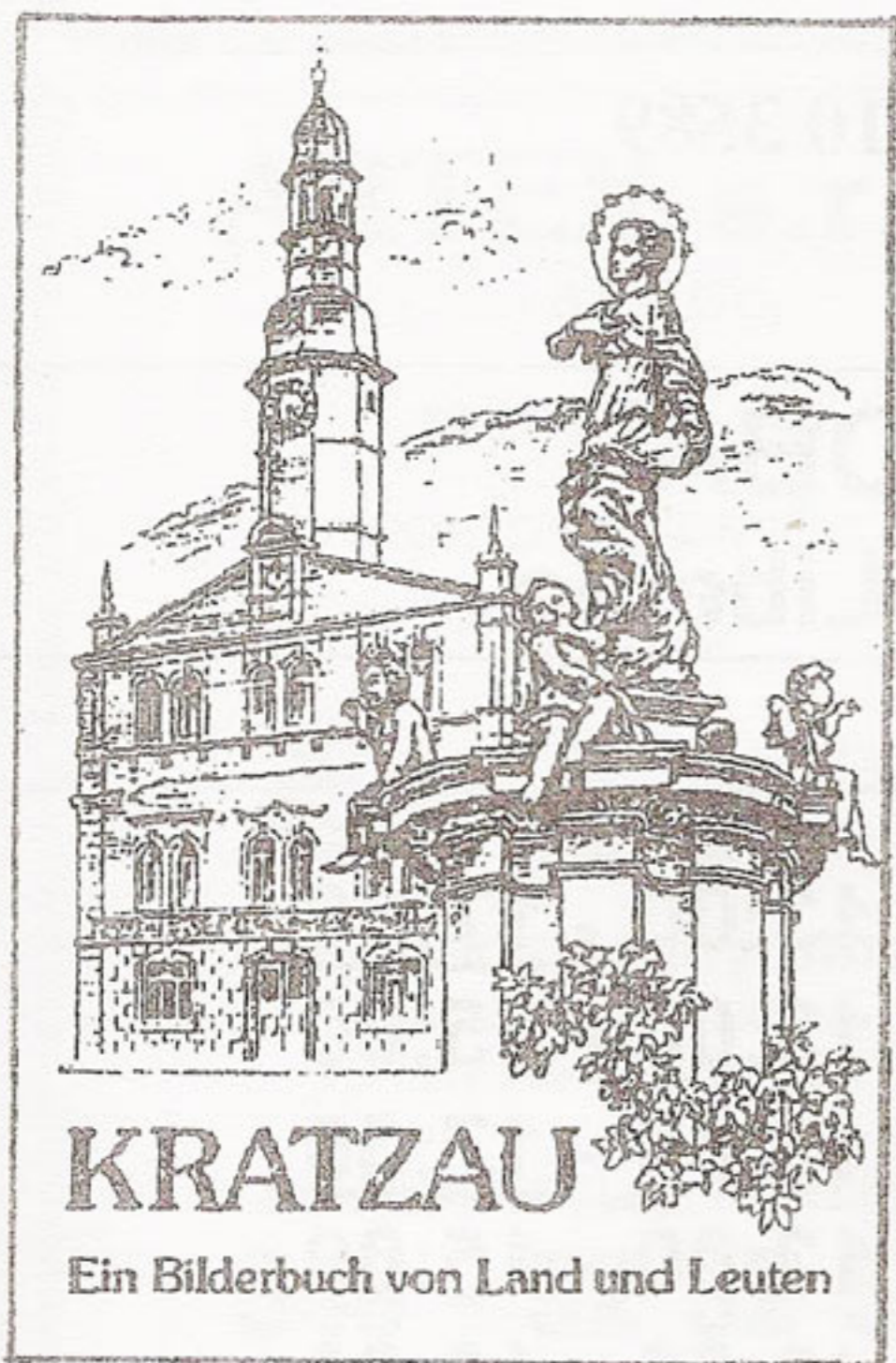
M - klub Chrastava - Střelecký vrch 709

pondělí + středa:

8 - 16 hod.

ostatní dny:

8 - 10 hod.

POZVÁNÍ NA

Zámeček

Přijměte pozvání na gastronomickou specialitu, kterou pro své zákazníky připravil motel Zámeček u silnice I/13 nad Chrastavou. Od 3. do 10. dubna je připraven týden VALAŠSKÉ KUCHYNĚ.

Pro uskutečnění této akce byly dlouhé měsíce shromažďovány recepty, které nejsou publikovány v žádných kuchařkách.

Tyto pokrmy jistě nenajdete v žádné restauraci, protože recepty jsou získané od obyčejných prostých lidí, kteří pocházejí z chudých starých chalup Valašska.

Zvláštní efekt, který vám dovolí strávit příjemné posezení u těchto jídel, vytvoří obsluha oblečená do tamních krojů a z jejich úst bude slyšet nádherná moravská řeč.

Motel Zámeček Chrastava

ZÁJEMCŮM O HISTORII CHRASTAVY

Společnost přátel historie města Chrastavy nabízí k prodeji publikaci: A. Miessler, R. Schwertner - KRATZAU - Ein Bilderbuch von Land und Leuten (1. vydání, 1983, 192 stran, množství černobílých a barevných dokumentárních fotografií z Chrastavy a nejbližšího okolí, reprodukce starých pohlednic atd.).

Kniha je psána v němčině a je k dostání na Městském úřadě v Chrastavě - P. Medřický - za cenu 25 DM (nebo v přepočtu za Kč).

Dále připomínáme, že je stále možnost zakoupit i další publikace, vydané po roce 1989 v našem městě.

- Brožura o Josefu Führichovi

- Brožura o varhanách

- Brožura s barevným plánkem města (A6, 1997, 8,-Kč)

- Kniha CHRASTAVA - kapitoly z historie města a okolí (PhDr. František Vydra a kol., 1995, cena 150,-Kč)

Tyto publikace, ale i další - pohlednice, mapy - je možno zakoupit v Městském muzeu a informačním centru.

SEVEROČESKÁ PLYNÁRENSKÁ, a.s.

OZNÁMENÍ VEŘEJNOSTI

Severočeská plynárenská a.s., oblast Liberec, oznamuje svým zákazníkům a veřejnosti, že v souvislosti se zavedením nového systému obsluhy zákazníků se mění kontaktní místo styku s veřejností pro plynofikované obce Hrádek n/N, Oldřichov na Hr., Chotyně, Chrastava, Mníšek, Bílý Kostel n/N, Vratislavice n/N, Český Dub, Osečná, Svijany, Svijanský Újezd, Hodkovice n/M, Příšovice, Stráž n/N, Frýdlant v Č., Bílý Potok, Raspenava, Hejnice, Lázně Libverda, Nové Město pod Smrkem

Od 2. března 1998 se budou žádosti o odběr plynu, uzavírání smluv na odběr plynu, žádosti o montáž plynoměru, oznámení o poruchách v dodávce plynu a reklamace faktur přijímat a vyřizovat prostřednictvím obchodní kanceláře

Liberec

Nitranská 7

telefon 048 / 510 2020, 510 3589

PROVOZNÍ DOBA obchodní kancelář Liberec

Pondělí	9:00 - 11:30	13:00 - <u>17:30</u>
Úterý	9:00 - 11:30	13:00 - 15:00
Středa	9:00 - 11:30	13:00 - <u>17:30</u>
Čtvrtek	9:00 - 11:30	13:00 - 15:00
Pátek	9:00 - 11:30	13:00 - 15:00

INZERCE CHRASTAVSKÝCH LISTŮ

CENÍK INZERCE CHRASTAVSKÝCH LISTŮ

*****

● SOUKROMÁ INZERCE

- pro občany (do 20 slov)

.... ZDARMA

● PRO PODNIKATELE A PODNIKY

- místní

- ostatní

- na titulní straně (možnost 2 barev)

.... 2,00 Kč/cm²

.... 3,50 Kč/cm²

.... 6,50 Kč/cm²

Provádíme veškeré stavební práce:

úpravy interiérů a celkové rekonstrukce RD. Zednické práce vč. obkladů a dlažeb, hydroizolace a tepelné izolace, montáže sádkokartonových systémů + drobné vodo - elektro instalace, přestavby panelákových jader.

Jan Klust - Lipová 517 - Chrastava
tel.: 048 - 514 37 20, 510 86 85

NÁKLADNÍ DOPRAVA HRADECKÝ & HRADECKÝ

pro Vás zajistí přepravu zboží
2 nákladními auty AVIA 31 skříň
parametry skříň:
délka 5 m, výška 2 m, šířka 2 m

Vám přeje pěkné prožití Velikonočních svátků

současné
(048) 932 173
(048) 932 413
budoucí

contact:
Liberecká 13
Chrastava
463 31

Těšíme se na další spolupráci

ARTEX s.r.o.

LIBEREC

zabývající se šitím

SPORTOVNÍ KONFEKCE

prijme

Š I Ě K Y

na jednosměnný provoz

pro středisko v Liberci.

Nevyučené firma zaučí.

Zájemkyně mohou volat na tel.:

048 - 52 32 571

paní Hojačová

Miloslav Málek
Luční 426
CHRASTAVA
tel.: 048 / 932 172

- montáž plynových přípojek z oceli a LPE
- drobné plynoinstalace, zapojování spotřebičů
- kompletní montáž domovních rozvodů plynu, vč. projektové dokumentace, revize
- výměna kotlů, radiátorů, přechod z tuhých paliv na plynová
- kompletní vodoinstalační a topenářské práce
- opravy vodovodních baterií a ventilů

RYCHLE - LEVNĚ - KVALITNĚ - NONSTOP

POHŘEBNÍ SLUŽBA REQUIEM V HRÁDKU N.NISOU

zajišťuje stálou službu
po celých 24 hodin denně

POHŘEBNÍ SLUŽBA REQUIEM

Rolf Bartosch

Loučná 114, 463 34 HRÁDEK NAD NISOU

Tel.: (048) 514 0114 - nonstop

PŘI ÚMRTÍ DOMA I V NEMOCNICI

nás kontaktujte telefonicky nebo osobně,
a pohřeb sjednáme i v sobotu a v neděli.

BUDETE-LI SI TO PŘÁT,

ZDARMA PŘIJEDEME K VÁM

a pohřeb se všemi náležitostmi sjednáme u Vás.

Celou bolestnou událost
zařídíme z místa Vám blízkého.

Úmrtí oznámení Vám bezplatně přivezeme domů.

Sídlíme v Hrádku nad Nisou,
směrem od mostu k závodu TANEX.

Stálé informace - skříňka na náměstí 1.máje v Chrastavě

Firma

BOHUNKA

nabízí prodej

**HODINY • HODINKY A ŘEMÍNKY • BUDÍKY
firmy****Hanhart trade****OPRAVY HODIN***Náměstí 1. máje - Chrastava***JIZERSKÉ A LUŽICKÉ HORY**

historie / příroda / region / cestovní ruch / kultura / fotografie

**Negapomeňte si koupit nové dvojčíslo:
březen - duben**

design studio

REKLAMAze samolepících fólií
reklamní tabule a nápisy, autodesign,
infosystémy, světelné panely, stojany
prezentační panely pro výstavy, značky**TISKÁRNA**do formátu A3, 9 barev
tiskopisy, návody, letáky, brožury**DTP STUDIO**

počítačová příprava pro tisk, scanování

♦
Vítkovská 468 - CHRSTAVA

tel./fax: 048 . 932 778

mobil: 0603. 260 778

TOPON spol. s r. o.*realitní kancelář se sídlem v Chrastavě, Frýdlantská 80**tel.: 048 - 514 31 29**n a b í z í :**prodej a koupě nemovitostí**zprostředkování koupě, prodeje a pronájmu nemovitostí**zajištění správy nemovitostí**vyhotovení kupních a nájemních smluv nemovitostí a věcí movitých**znalecké posudky**zajištění geodetických prací**právní servis**poradenská činnost v oblasti hypotéčních úvěrů*

Byl jsem mezi Indiány ... (4. díl)

Na vlastní pěst na cestě mezi původní obyvatelé Ameriky, na jejich posvátná místa i do jejich vzdělávacích a kmenových center...

Výprava ke starým Piskunům - bizoním skokům

... Na farmě Kudrnatého Medvěda jsem se dozvěděl, že nedaleko odtud se nacházejí i staré bizoní skoky, které sloužily až do poloviny 19. století k tradičnímu způsobu lovu bizonů.

Asi po patnácti mílích směrem na Great Falls odbočuji opět na štěrkovou cestu, která vede mimo jiné i k Old Agency, tedy k místu, kde stávala první misijní stanice. Jedná se prakticky o údolí Jezevčího potoka.

Těsně před odbočkou však narážím na stádo krav, které mladí Indiáni na čtyřkolových motorkách zahánějí do ohrad za řekou. Nedaří se jim a oni předvádějí svoje umění v ovládnutí svých koní pod kapotami motorek. V

žádném případě neslezou dolů. Nadávají a stále najíždějí na stádo! Nevydržel jsem a vystoupil jsem ze svého auta. Během pár minut jsou polo-divoké krávy na druhé straně potoka a Indiáni nechápavě krouží hlavami.

Vítr pořádně fučí a já se pouštím po prašné cestě, která vede mělkým, ale širokým údolím Badger Creek, na jehož březích je bujná vegetace. To už se také objevují první bílá skaliska na stěnách údolí.

Po několika mílích jsem dorazil až ke starému misijnímu kostelu Svaté rodiny, který je však již

opuštěn, ale ne zdevastován. Jeho okolí je zarostlé a nedaleko od něj je vidět i misijní školu, ve které se běloši snažili vyhnat z Indiánů - divochů zlé duchy, zcivilizovat je a přimět je na svou víru. Kdo četl knihu *Když legendy umírají*, jistě si dovede představit, jak se s dětmi ve školách zacházelo. Běloši v těchto školách brali Indiánům vše, co zbylo ze starého způsobu života, zbytek tradičních oděvů, stříhali jim krásné dlouhé kovově lesklé vlasy, učili je anglicky a snažili se, aby zapomněli svoji mateřštinu. Neuznávali indiánské legendy, tradice, obřady či svátky... Předem mnou jako by se zjevil tento svět konce minulého a začátku 20. století. Chce se mi plakat.

Ale vraťme se k hlavnímu cíli méj dnešní výpravy. Bizoní skoky - Buffalo Jumps neboli černonožsky Piskuny. V Montaně je těchto útvarů několik stovek, největší je však těsně za hranicí na území Kanady. Jak vlastně takový bizoní skok vypadá? Jedná se o příkré skály na konci rovinaté pláně, která se ostře svažuje do údolí. V době, kdy Indiáni Plání využívali tyto přírodní skalnaté útvary, neměli zpravidla ještě dostatek koní pro lov bizonů. Samotný způsob lovu potom spočíval v oddělení části stáda bizonů a jejich zahánění širokým "trychtýřem" lovců až k místům, kde končí otevřená pláň a nachází se již zmíněný Piskun. Bizoni, kteří běželi obrovskou rychlostí, nemohli couvnout, neboť za nimi běželi indiánští lovci, a tak se v zoufalství a v trysku vrhali ze skal dolů, kde si buď zlámali vaz nebo byli dobiti další skupinou Indiánů. Tento tradiční způsob lovu byl prováděn téměř u všech kmenů, žijících na Pláních.

S nesmírným napětím vcházím do dřevěné ohrady, ve které stojí malá indiánská farma, nad níž se vypíná bizoní skok. Vychází majitel, kterému vyprávím, proč jsem tady. Po chvíli rozhovoru hází rukou na západ ke skálám. V podstatě bych řekl, že nechápe, proč mě to zajímá. Ale svoluje a já v doprovodu jeho psa vyrazím pod útesy.

Jsem doslova šokován, když po pár hrábnutích do vyschlé země narážím na kosti, zuby, obratle a další části bizonů, kteří zde byli uloveni téměř před dvěma sty lety. Kostí zůstaly, ale moje touha po bizoní lebce však není

Piskun - bizoní skok na území rezervace Jižních Pieganů dvacet mil severovýchodně od Browningu.

Foto: Iko-miit Pon-noo-ka, 18. září 1997

naplněna. Lebky byly zřejmě využity již v době lovu jako obřadní předměty Indiánů a pokud nějaká zůstala, jistě byla sebrána už dříve či prodána v některém ze starožitnictví v Montaně. Skály nejsou moc vysoké, něco kolem deseti metrů, délka skoku je asi sto metrů. V takovýchto místech by se našlo určitě hodně pazourkových hrotů ze šípů, ale i ty byly asi vysbírány muzejními pracovníky, sběrateli či obchodníky.

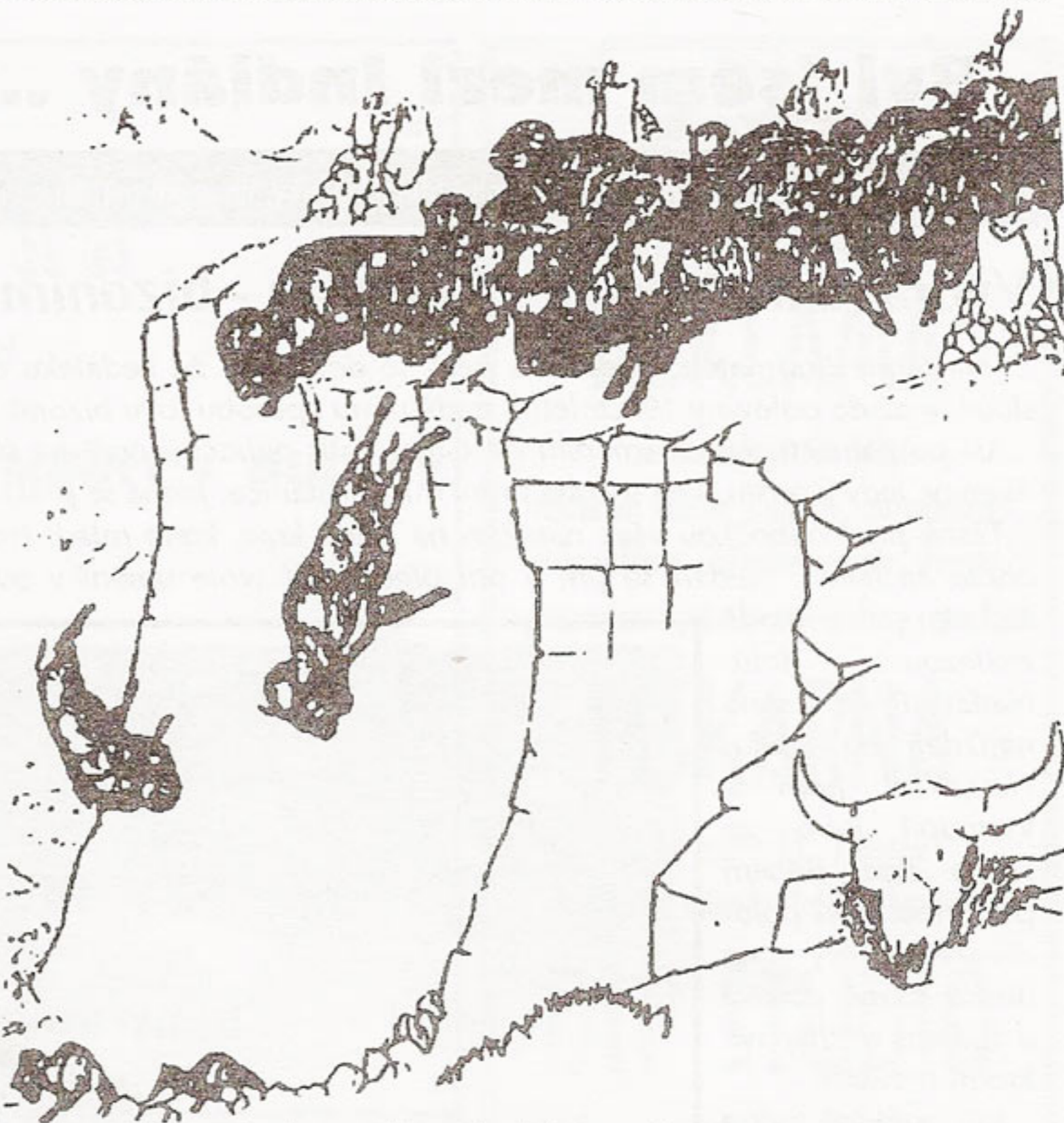
Přesto se jedná o oblast zcela zapomenutou a nefrekventovanou mimo hlavní tahy civilizace, a pokud se vyškrábeté nad skály, před vašimi zraky se objeví nekonečná pláň, ukončená na západě Skalistými horami a na východě odtud zcela neviditelným pohořím Sladké trávy (Sweet Grass Mnts.).

V nedaleké blízkosti indiánské farmy jsem našel smetiště. Krom nepojízdných aut, starého oblečení, částí nábytku, jsem zde našel i suvenýr civilizace - státní poznávací značku Montany. Tento problém se mi jeví v tomto napolo zcivilizovaném světě jako téměř zásadní. V minulosti v podstatě původní obyvatelé odpad neprodukovali, pokud něco obdobného z jejich činnosti vzniklo, jednalo se o přírodní lehce rozložitelné látky. S příchodem bělochů přišly i věci nové, které však tyto vlastnosti nemají. Kam s ním? Sklárky -

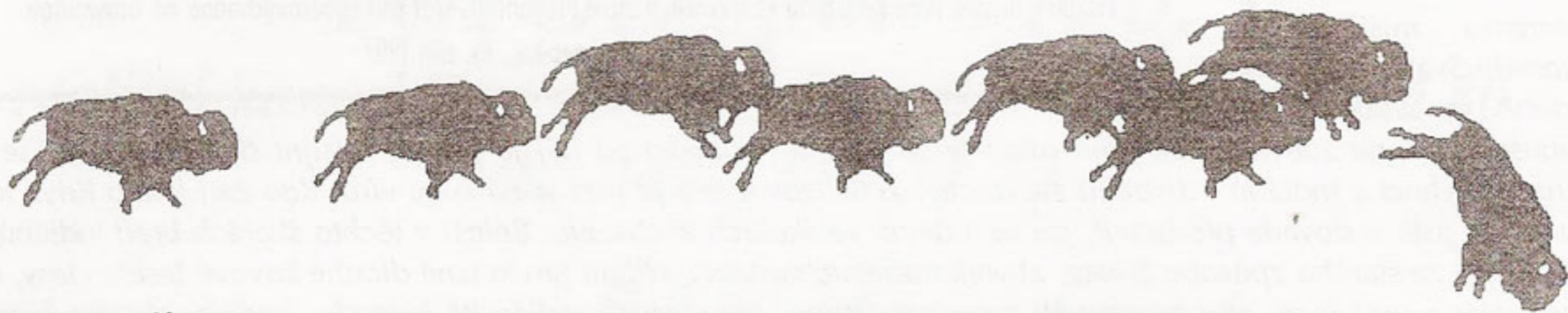
neexistují. Proč? Naložím nepotřebné věci do auta a prostě je někam do opuštěné pláně zavezu... nebo je pohodím nedaleko svého obydlí. S podobnými věcmi se však můžete setkat i u bělochů a i v jiných státech - Idaho, Oregon, Wyoming. Nepředstavitelně velké dosud neobydlené plochy se tak stávají úložištěm různých odpadů.

Zemní veverka mizí ve svých norách a na bledě modrém nebi krouží několik orlů. Další den na autentických místech rezervace Jižních Pieganů končí. Jaký bude ten další?

Připravuje na pokračování Ivan Vydra - Pon-noo-ka

Kresba použití bizoního skoku - umělec neznámý

VÍTE, ŽE... aneb zajímavosti z okolí

Ten, kdo se narodil v Chrastavě nebo zde již delší dobu bydlí, jistě alespoň jednou ve svém životě navštívil nedaleké pohoří Jizerských hor.

Už i malé děti se ve škole učí, že nejvyšším vrcholem těchto oblých hor s žulovými skalisky a občasnou čedičovou vyvěřelinou, je hora Smrk, která se vypíná až do výšky 1.124 metrů nad mořem.

Lidé bývali od pradávna fascinováni vysokými vrcholy a na některých z nich měli svá poutní či posvátná místa.

Dnes bych se chtěl zmínit o historii rozhleden na této oblé hoře, která leží nad Novým Městem pod Smrkem.

Rozhledna na Smrku - bude či nebude obnovena?

Ten, kdo je častým návštěvníkem Jizerských hor, jistě poznal, že nejvyšší vrchol české části Smrk je

dostí navštěvovaným kopcem, a to nejen v létě, ale i v zimě. Nikoliv jen lyžaři běžkaři si stanovují cíl vyběh-

nout na Smrku, ale i pěší turisté se rádi pokochají pěkným výhledem do kraje - na Sněžku, Ještěd či Bezděz.

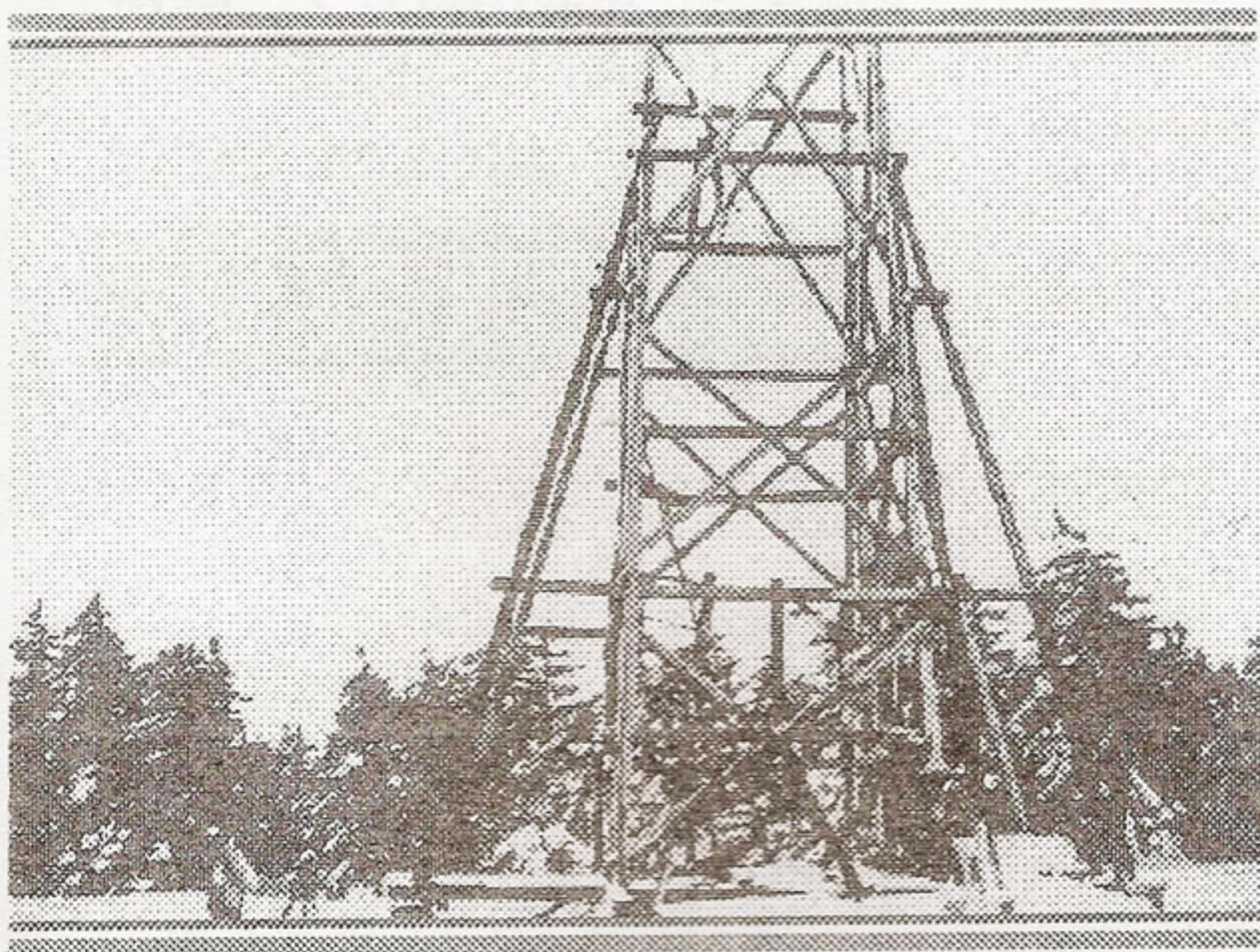

Loni otevřený hraniční přechod nabízí lyžařům nové možnosti zalyžovat si již v době, kdy je ve spodních částech Jizerek ještě málo sněhu. A protože se dnešní podoba vrcholu Smrku podstatně liší od té před 60 roky, nabízíme pohled na jeho proměnu, jak léta běžela.

První snímek: letopočet 1939

Snímek 2 - letopočet 1955

rozhledna na Smrku (1124 m)

Připomeňme si ještě, že Smrk, přestože je nejvyšší horou české části Jizerských hor, čekal na svou první rozhlednu až do roku 1892. Její stavba trvala 7 týdnů a slavnostně byla otevřena 21. srpna 1892. Její výška dosahovala původně dvaceti metrů. Rozhledna byla již od počátku vybavena bleskosvodem.

Není bez zajímavosti, že dřevo k výstavbě rozhledny bylo pracně dopravováno na vrchol z údolí, neboť na vrcholu Smrku žádné dlouhé a rovné stromy nerostly.

Později byla vedle vrcholu postavena i chata umožňující přenocování a poskytující drobné občerstvení.

Není tajemstvím, že Společnost pro obnovení rozhledny na Smrku již od revoluce v roce 1989 usiluje o možnost výstavby nové rozhledny na Smrku.

V současné době je věc ve stádiu stavebního povolení a proběhne výběrové řízení na zhotovení projektu rozhledny s noclehárnou a zřejmě i občerstvením.

Několik náznakových projektů už spatřilo světlo světa, ale jim se budeme věnovat v některém z dalších čísel Chrastavských listů.

V každém případě jsou pryč doby, kdy byla postavena za sedm týdnů v podstatě zadarmo. Finanční zabezpečení případné akce bude asi velmi složité.

(Připravil Karel Nádeník a Ivan Vydra)

Zajímavá historie nejen z našeho města

Ještě jednou ČSSD

Česká strana sociálně demokratická je pevnou součástí světové i evropské rodiny sociálně demokratických stran, vládnoucích v dvanácti z patnácti zemí Evropské unie.

Občanům České republiky nabízíme cestu k moderní otevřené občanské společnosti vzdělání, spoluúčasti a solidarity.

ČSSD nabízí svým voličům, že v případě svého volebního úspěchu:

- **Odpolitizuje státní správu**, to znamená, že základním kritériem pro vykonávání funkcí ve státní správě bude odborná a morální způsobilost uchazeče, nikoli stranická legitimace.
- **Okamžitě bude inicializovat zahájení akce Čistě ruce**, která podobně jako v Itálii bude mít za cíl přetnout spojení mezi ekonomickými mafiemi a zkorumpovanými politickými strukturami.
- **Nebude hájit zájmy horních deseti tisíc, ale zájmy dolních deseti miliónů**, bude tedy hájit zájmy těch, kdo žijí ze své mzdy nebo ze svého starobního důchodu.
- **Bude se snažit vytvářet podmínky pro rozvoj drobného a středního podnikání**, a to jak vytvářením infrastruktury pro toto podnikání, např. v oblasti učňovského školství, tak aktivní průmyslovou a proexportní politikou, zvýhodněnými úvěry s nižšími úrokovými sazbami apod.
- **Bude prosazovat aktivní politiku zaměstnanosti** zaměřenou na vytváření nových pracovních příležitostí, a to i formou veřejně prospěšných prací orientovaných zejména do oblasti bytové výstavby, infrastrukturálních, zejména dopravních investic a investic ekologického typu.

Soukromá inzerce

PŘIJMU prodavačku - pokladní do samoobsluhy v Nádražní ulici 213 v Chrastavě.

Informace podá na telefonech:

- 932 276 - paní Jonová
- 514 30 54 - pan Jon

PRODÁM garážová palubková vrata s ocelovým rámem - 260 x 220 cm. Cena 5.000,-Kč.

Telefon: 514 31 46 - pan Páchem

HLEDÁM společníka - společníci ke společnému pronájmu nebytových prostor v Chrastavě. Bližší

informace na tel./zázn.: 932 647, Simona Chlumská

VYMĚNÍM státní byt 1+1 na Střeleckém vrchu 715 za větší státní v Chrastavě. Výměna dohodou. Tel.: 0602 - 482 709.

AUTOBAZAR

tel.: 514 30 70

NIKI

ZPROSTŘEDKUJE PRODEJ osobních, dodávkových a nákladních vozidel, přívěsných vozíků a obytných přívěsů, menších stavebních strojů a traktorů bouraných vozidel s SPZ a na přihlášení

MOŽNOST PROTIÚČTU

VÝKUP VOZIDEL

zn. Škoda, Vaz, Wartburg, Barkas

NÍZKÁ PROVIZE

NEÚČTUJEME PARKOVNÉ

Dále u nás zakoupíte:

NOVÉ PNEU

(montáž pneu provedeme zdarma)

AUTOBATERIE BANNER

(2 roky záruka)

SVÍČKY, OLEJOVÉ FILTRY

BRZDOVÉ DESTIČKY, TĚSNĚNÍ

TLUMIČE, OLEJE

VÝFUKY na vozidla zn. ŠKODA

OTEVŘENO DENNĚ:

Pondělí - Pátek 9 - 17 Sobota 9 - 12

Chrastavské listy - měsíční zpravodaj Městského úřadu v Chrastavě

Redaktor: I. Vydra

Tisk: Tiskárna Horáček Chrastava

Sazba: Design studio RECo Chrastava

Vydává: MěÚ Chrastava

Náklad: 650 ks

Povoleno: OkÚ Liberec, č.j. 019/1993

Redakce nezodpovídá za pravdivost inzerátů a nenesse žádnou odpovědnost za příspěvky občanů!

Adresa: Chrastavské listy, MěÚ Chrastava, náměstí 1.máje 1, 463 31 CHRASTAVA

Cena: 7,-Kč